

Spojité náhodné premenne

Beáta Stehlíková, FMFI UK v Bratislave

1-PMA-752 Metódy riešenia úloh z pravdepodobnosti
a štatistiky

PRIKLAD 1 : ZA'KLADNÉ VÝPOČTY

Náhodná premenná X má hustotu $f(x) = \begin{cases} cx & \text{pre } x \in [0,4] \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$

- Určte konstantu c .
- Nakreslite graf hustoty.
- Odvoďte distribučnú funkciu a nakreslite jej graf.
- Vypočítajte pravdepodobnosť $P(X < 1)$.
- Vypočítajte pravdepodobnosť $P(X > 2)$.

PRIKLAD 2 : ZA'KLADNÉ VÝPOČTY II.

Náhodná premenná X má hustotu $f(x) = \begin{cases} \frac{c}{x^2} & \text{pre } |x| \geq 1 \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$

- Určte konstantu c .
- Nakreslite graf hustoty.
- Odvoďte distribučnú funkciu a nakreslite jej graf.
- Vypočítajte pravdepodobnosť $P(X < 2)$.
- Vypočítajte pravdepodobnosť $P(|X| > 2)$.

PRI'KLAD 3 : ŽIVOTNOST' PRÍSTROJA (SKÚŠKY SOCIETY OF ACTUARIES)

Životnosť prístroja je náhodná premenná s hodnotami z intervalu $(0, 40)$, ktorej hustota je úmerná $(10+x)^{-2}$.
Vypočítajte pravdepodobnosť, že životnosť je kratšia ako 6.

- (A) 0,04   (B) 0,15   (C) 0,47   (D) 0,53   (E) 0,94

PRIKLAD 4 : PLATBY POISTOVNE (SOA)

Výšku platieb poistovne za mesiac modelujeme kladnou spojitou náhodnou premennou s hustotou úmernou $(1+x)^{-4}$ pre $x \in (0, \infty)$. Nájdite strednú hodnotu platieb.

- (A) $\frac{1}{6}$ (B) $\frac{1}{3}$ (C) $\frac{1}{2}$ (D) 1   (E) 3

PRIKLAD 5: OHRANIČENIE NA VYPLATENÚ SUMU (SDA)

Poist'ovňa preplatí škodu do výšky 10 (t.j. ak je škoda vyššia, vyplatí sumu 10). Výška škody má hustotu

$$f(y) = \begin{cases} 2y^{-3} & \text{pre } y > 1 \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$$

Vypočítajte strednú hodnotu vyplatenej sumy.

- (A) 1,0   (B) 1,3   (C) 1,8   (D) 1,9   (E) 2,0

PRIKLAD 6: NASTAVENIE VÝŠKY SPOLUÚČASTI

- ak je škoda menšia ako K , poisťovňa nevypláti nič
- inak vyplatí výšku škody znižujú o K

Výška škody má rovnomerné rozdelenie na $(0, 1000)$. Akú spoluúčasť má určiť poisťovňa, aby stredná hodnota jej platby bola 25% toho, čo by v priemere platila bez spoluúčasti.

(A) 250   (B) 375   (C) 500   (D) 625   (E) 750

PRIKLAD 7: ČAS ODHALENIA CHYBY PRÍSTROJA (SOA)

Prístroj, ktorý meria a zaznamenáva seizmickú aktivitu, je na zle dostupnom mieste, a preto nebude počas prvých dvoch rokov monitorovaný. Čas do jeho pokazenia T má exponenciálne rozdelenie so strednou hodnotou 3. Čas odhalenia chyby prístroja teda je $X = \max(T, 2)$. Vypočítajte $E(X)$.

(A) $2 + \frac{1}{3}e^{-6}$ (B) $2 - 2e^{-2/3} + 5e^{-4/3}$ (C) 3 (D) $2 + 3e^{-2/3}$ (E) 5

$$f(x) = \begin{cases} \lambda e^{-\lambda x} & \text{pre } x > 0 \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$$

$\lambda > 0$ parameter